

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 384/2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosť E. K., zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Advokátska kancelária, Štúrova 20, Košice, pre namietané porušenie jej základných práv podľa 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 Co 131/2012-209 z 24. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. decembra 2013 doručená sťažnosť E. K., (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského

súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 131/2012-209 z 24. septembra 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že 31. marca 2008 podala sťažovateľka Okresnému súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) žalobu o ochranu osobnosti, ktorou sa od Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „odporca“) domáhala zaplatenia sumy 800 000 Sk z titulu nesprávneho úradného postupu, ktorý spočíval v tom, že na platobnom rozkaze sp. zn. Ro 17716/97 z 5. novembra 1997 vyznačil právoplatnosť napriek tomu, že proti nemu podala v zákonnej lehote odpor. Sťažovateľke neskôr prisvedčil aj krajský súd uznesením sp. zn. 11 Co 251/04 z 25. februára 2005, v ktorom konštatoval, že *„včas podaný odpor mal za následok, že platobný rozkaz sa zo zákona zrušil“*, a preto predmetnú vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že v dôsledku vyznačenia právoplatnosti uvedeného platobného rozkazu boli v rokoch 2001 a 2002 začaté proti sťažovateľke dve exekučné konania, čo sa nepriaznivo prejavilo nielen na jej zdravotnom stave, ale (ako tvrdila neskôr, pozn.) zasiahlo aj do jej občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, dobrého mena a súkromia, podala okresnému súdu žalobu, ktorú však tento rozsudkom č. k. 23 C 59/2009-188 z 24. septembra 2013 v celom rozsahu zamietol. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že *„exekučné konania... nie je možné považovať výlučne za príčinu, ktorá viedla k zásahu do osobnostných práv súkromia sťažovateľky“*, vzhľadom na to, že súbežne s nimi prebiehali aj iné konania – o vyporiadanie bezpodielového vlastníctva manželov po rozvode manželstva a o náhradu škody, ktoré taktiež *„mohli zasiahnuť a postihnúť zdravie, česť, dôstojnosť, dobré meno a prejavy osobnej povahy navrhovateľky“*, a teda v danom prípade *„nebolo preukázané, že došlo k takému zásahu do súkromia navrhovateľky, ktorý by viedol k zníženiu jej dôstojnosti, vážnosti a bola by potrebná náhrada finančného zadosťučinenia“*. Navrhovateľka inú formu zadosťučinenia, napr. ospravedlnenie zo strany okresného súdu, vo svojej žalobe nepožadovala.

Na základe odvolania sťažovateľky odôvodneného tým, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, krajský súd napadnutým rozhodnutím rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že *„nepovažuje konanie pred ústavným súdom za priestor, v ktorom by bolo miesto na opakovanie skutkových tvrdení prednášaných a preukazovaných pred všeobecnými súdmi. Ako bolo uvedené, podstata skutkových okolností v konaní sporná nebola... Spornou v predmetnej veci zostala skutočnosť, či sťažovateľka... má právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch alebo nie.“*. Vzhľadom na skutkové okolnosti daného prípadu sa však sťažovateľka *„nemôže stotožniť s tým, že by boli zlučiteľné s jej základnými právami na ochranu súkromia, vedenie súkromného života, ochranu pred nezasahovaním doň a s právom na účinný prostriedok nápravy, ako aj s právom na náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci, také závery všeobecných súdov, ktoré nesprávny úradný postup súdu, ktorý vyústil vo vedenie exekúcie proti sťažovateľke... vyhodnotili ako taký, za ktorý nemá sťažovateľka nárok na odškodnenie v podobe nemajetkovej ujmy v peniazoch.“*

Na základe uvedeného preto v petite žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľky na

- zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti zakotvené v článku 19 ods. 1 Ústavy SR,

- ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zakotvené v článku 19 ods. 2 Ústavy SR,

- náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu alebo jeho nesprávnym úradným postupom zakotvené v článku 46 ods. 3 Ústavy SR,

- rešpektovanie jej súkromného života zakotvené v článku 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

- účinný prostriedok nápravy proti porušeniu jej práv priznaných Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého sa dopustili osoby pri plnení

úradných povinností zakotvené v článku 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

- domáhanie sa svojho práva zákonom ustanoveným postupom zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR,

- spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

bolo rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co/131/2012-209 zo dňa 24. 9. 2013 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach pokračovať v porušovaní namietaného práva sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co/131/2012-209 zo dňa 24. 9. 2013 a vracia vec Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 131/2012-209 z 24. septembra 2013, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby sťažovateľky o ochranu osobnosti, odôvodnená v podstate tým, že jej zo strany týchto súdov nebol priznaný „nárok na odškodnenie v podobe nemajetkovej ujmy v peniazoch“.

Predložená sťažnosť sa vyznačuje nedostatkom odôvodnenia vo vzťahu k obsahu jednotlivých práv napádaných v petite, ku ktorých porušeniu malo dôjsť zo strany krajského súdu, čo je pri rozhodovaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nevyhnutné na vymedzenie hraníc, v ktorých navrhovateľ žiada realizovať ústavný prieskum dodržiavania základných práv a slobôd v konaní realizovanom tým-ktorým orgánom verejnej moci.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľke je z jeho skoršej rozhodovacej činnosti (I. ÚS 137/07 a III. ÚS 267/08) známa nielen judikatúra týkajúca sa oprávnenia preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov vo vzťahu k obsahu práv, porušenie ktorých v sťažnosti namieta, ale pokiaľ ide o nastolenú problematiku, aj ním vyslovený záver, že v okolnostiach prípadu „... bolo úlohou krajského súdu vyhodnotiť intenzitu, charakter, okolnosti vzniku zásahu do práv spojených s ochranou osobnosti

sťažovateľky, zároveň bolo jeho úlohou posúdiť vzniknuté následky, a tak aj dospieť k záveru, či boli dané dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy“.

Ústavný súd opätovne pripomína, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Nespokojnosť sťažovateľa s právnym posúdením veci všeobecným súdom sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti ním vydaného rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 3/97, I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07, I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého právo na spravodlivé súdne konanie nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Keďže predmetná sťažnosť je práve takéhoto charakteru, pričom z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu na spochybnenie právnych záverov krajského súdu vyjadrených v napadnutom rozhodnutí, t. j. že *„v prejednáwanej veci... odvolacie dôvody neboli naplnené“*, a zároveň *„nebolo preukázané, aby navrhovateľke vznikla závažná ujma v príčinnej súvislosti s exekučným konaním, ktoré sa voči nej viedlo na Okresnom súde Košice - okolie“*, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodov zjavnej neopodstatnenosti

a nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, pričom nepovažoval za potrebné toto svoje rozhodnutie podrobnejšie odôvodňovať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2014